

Orígens

Catalunya visqué al llarg de tot el segle XIX un seguit de transformacions socioeconòmiques que, com a conseqüència de la Revolució Industrial, desemboquen en el canvi profund d'una economia fins aleshores eminentment agrària. Aquest fet propicia la gènesi dels primers moviments socials progressistes i federalistes d'arrels profundament democràtiques i republicanes, directament connectats a les noves inquietuds i idees que s'estenen arreu d'Europa.

Paral·lelament, la Renaixença cultural i literària del principi del segle XIX, contemporània en el temps a moviments com el Rissorgimento italià, el naixement de la Grècia moderna i la independència de Bèlgica, endega el procés de desvetllament nacional, que culmina políticament amb el Congrés dels republicans federals, el 1883, i amb la redacció de les Bases de Manresa, el 1892, els dos primers moviments polítics amb postulats nacionals.

La confluència i evolució d'aquestes dues realitats politicosocials al Principat de Catalunya, porten, durant el primer terç del segle XX, a la formació d'Esquerra Republicana de Catalunya (ERC), com a punt de trobada de diverses organitzacions d'esqueres, que s'adonen de la necessitat de crear un front comú davant un Estat espanyol esclerotitzat, retrògrad i encarcerat en les velles estructures vuitcentistes, incapaç de donar resposta a les noves necessitats i inquietuds d'una bona part del seus habitants.